

Un itinerari sentimental

Ramon PRIOR CANALES

La Llémèna dibuixada
118 pàgs. Girona, 1993.

Com a pelegrí que recorre unes terres. No per recaptar ajudes materials, sinó per copsar les particularitats de la natura i de tot allò que l'home ha fet o edificat sobre ella, aixecant castells i palaus, fins les més humils barraques, passant per les cases de pagès i les esglésioles, coronades per campanars que són talaies orientadores i pregoneres a través de les campanes, en Ramon Prior ha tornat del seu darrer periple, portant un valuós bagatge que, convenientment ordenat, ens ofereix en el seu darrer llibre *La Llémèna dibuixada*.

Una nova anella que afegeix a la cadena iniciada amb *Girona endins*» *L'Alt Urgell, Per les comarques del Pla de l'Estany, País d'Isabena*, a més d'il·lustracions per a altres autors, com ara *Girona* de Josep Pla.

Diuen que una imatge val per mil paraules. Fins i tot, a vegades, amb mil paraules no es podrien aconseguir les plenes definicions que amb el dibuix obté en Prior. *Demuestra que dibuixant es poden sentir i trametre emocions, més, quan l'esquema és fet amb tècnica i precisió, naturalitat i soltesa, que suposen plasmacions plenes de vida i de matisos, que comenta amb escuets comentaris escrits, referits a la situació, època, noms i detalls. Conjunció idònia dibuix-text.*

Però és a través del dibuix com millor s'expressa. La Llémèna, amb el seu bucolisme inicial, ha anat acollint, amb la presència i aportació de l'home, noves activitats agrícoles i ramaderes, i fins i tot industrials, que no han pogut treure-li plenament l'equilibri i encant primitiu.

Acollidora en tots sentits, ara, en Prior, un dels seus visitants assidus per l'amor que ella va despertar-li, ha volgut correspondre al mateix i tributar-li com un petit homenatge d'admiració, en recopilar els elements naturals i edificis que li donen aquesta configuració tan pròpia i atractiva. En publicar-ho, vol compartir-ho amb tots nosaltres. Per uns, el llibre serà l'esquer que despertí l'interès per visitar la desconeguda Llémèna. Per als que ja coneixem aquells indrets, incitarà a redescobrir-los amb detalls i suggeriments que ens dóna l'autor.

Veritat és que sovint sentim desitjos de fer un itinerari a soles, com un retrobament amb nosaltres mateixos, però també en altres moments necessitem d'una companyia amb qui compartir els sentiments o reaccions que ens pugui produir aquesta visió.

El nou llibre de Prior suposa una agradable troballa, ja que si bé el podem gaudir sense moure'ns de casa, on millor l'assaborirem serà quan amb ell recorrem en silenci la trajectòria que ens descriu, car el

seguiment ens enriquirà amb nous conceptes de detalls que amb anterioritat pogueren passar-nos desapercebuts, i que són de gran importància estètica, arquitectònica i fins i tot històrica.

Una invitació a seguir i gaudir d'aquest itinerari fresc, sentimental, de visió equilibrada i expansió poètica, que comença a la plana de Sant Aniol tan rica d'arquitectura autòctona. Cingles de Finestres al fons, també els més llunyans de Cabrera a Collsacabra, per centrar-se en l'espai propi de la Llémèna, on entre altres hi ha aquesta església romànica de Sant Miquel de Bustins.

Espais, construccions, vegetació, arbres, pedres, aigua, com a realitats i símbols que ens parlen de les empremtes deixades pel temps, els homes i la meteorologia. Portes, finestres, pous, arcades, ponts, tenen un encant auster i atractiu a la vegada, com d'un idioma que en Prior sap captar i trametre. Masies, sòbries en bellesa i encant, vives encara per la presència dels seus habitants.

Qui consulti el llibre tindrà un més ampli i profund coneixement de la Llémèna, i agrairà a en Prior aquesta oportunitat que ens ofereix. Ell s'ha convertit en el seu millor descriptor i propagador.

En els pocs moments que deixa l'especificació, és per lamentar-se, també amb encert, de l'administració i de tots nosaltres, d'aquest romandre d'esquena als problemes del pagès i de la natura, del seu entorn, que es perllonga en aquest patrimoni històric monumental que s'hi guarda moltes vegades sense la més petita ajuda de conservació.

Miquel Gil i Bonancia

